

Pivovar nahradil TOVÁRNU NA PRÝMKY

Práci na konverzi průmyslového objektu si stavebník rozdělil na jednotlivé etapy, které se mu daří plnit v čase odpovídajícím ekonomickým výsledkům firmy CH – Kovo a od roku 2013 závisí i na ekonomických výsledcích pivovaru a restaurace CHALUPNÍK. Všechny práce na rekonstrukci objektu byly hrazeny z vlastních prostředků. Firma nečerpala žádné dotace.

Prioritou rekonstrukce se stala výstavba nové restaurace s odpovídající moderní kuchyní a vestavbou malého pivovaru. Pochopitelně součástí této první etapy byla rovněž rekonstrukce vnějšího vzhledu továrny navrácením se k původní fasádě a nová střešní krytina. Pro zachování charakteru celého industriálního objektu zařadil majitel do této etapy rovněž sanaci, dnes již nepoužívaného,

továrního komínu, který fungoval ještě v sedmdesátých letech.

Tato první etapa rekonstrukce byla loni ukončena. Po třech letech od jejího zahájení pivovar uvařil první pivo a pivovar CHALUPNÍK začal psát svoji historii. Návštěvu pivovaru jsme zařadili i do programu doprovodných akcí letošního 19. ročníku konference „Městské inženýrství Karlovy Vary 2014“ a sho-

du okolností v den, kdy jsme naše zahraniční kolegy přivezli na závěrečnou večeři do pivovaru, což bylo přesně 8. června 2014, slavil pivovar CHALUPNÍK první rok své existence.

SVĚPOMOCNÉ PRÁCE

Celou stavbu se rozhodl majitel provádět převážně svěpomocí – prací členů rodiny a zaměstnanců firmy, pod odborným technickým dohledem. Sami tak provedli práci při výrobě a montáži všech ocelových konstrukcí a i ostatní práce černého řemesla. Velkou měrou se podíleli rovněž na stavebních pracích a sami provedli veškeré pomocné práce.

Odborné řemeslné práce zadával stavebník jednotlivě, a to převážně u perštejnských řemeslnických firem a společností z nejbližšího okolí. Po statické stránce byly hlavní nosné konstrukce stavby v dobrém stavu. V konstrukci krovu bylo ale nutné nahradit zhruba polovinu dřevěných částí napadených dřevomorkou. Dle historických fotografií byla do střešní konstrukce zabudová-

01

01 > Jižní část fasády před a po rekonstrukci

KOLEGIUM PRO TECHNICKÉ PAMÁTKY ČKAIT & ČSSI

Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI si neklade žádné převratné cíle – nechce objevovat objevené. Kromě koordinační činnosti obdobných institucí působících v zemích Visegrádské čtyřky chce nabídnout spolupráci všem domácím institucím, které se již léta problematikou technických památek zabývají. Komora i svaz disponují takovými odborníky, že vytvořit prostředníka mezi nimi a těmito institucemi, pokusit se vnést do kunsthistorických přístupů řešení problémů památek ve větší míře i pohled technický a technologický bude ku prospěchu památek a to nejen technických. V roce 1999 se kolegium stalo spoluzakladatelem platformy „Industriální stopy“, která po 6 ročnicích bienále „Industriální stopy“ iniciovala uspořádat každoročně „Den památek techniky a průmyslového dědictví“, který se koná v rámci EHD (Dny evropského dědictví) letos již potřetí. Redakce chce čtenářům časopisu Stavitel představit některé, ne dost známé, nově využívané industriální objekty. Berte tento článek jako základ nové rubriky.

na vikýřová okna, která byla v průběhu předchozích úprav odstraněna.

NEJVĚTŠÍ STATICKÝ OŘÍŠEK

Největším statickým problémem byla výměna dřevěných stropů za železobetonový strop nesený traverzami. Samostatným problémem byla sanace a odvodnění opěrné kamenné zdi. Při regulaci potoka, za panování předchozího majitele, byla zeď necitlivě proražena a byl rovněž zasypan odvodňovací kanál. Ten původně odváděl vodu od turbín. Od té doby je celé původní vodohospodářské dílo zatopeno.

02 > Varna nového pivovaru

03 > Postupné zřizování betonového základu opěrné zdi terasy

04 > Pracný návrat k původní fasádě

05 > Náročné odstraňování omítkoviny

Se stávajícím stavem se současný majitel ještě nesmířil a pokouší se o zjednaní nápravy dodavatelem regulace potoka. Rovněž opěrnou zeď u terasy nové restaurace bylo nutno náročně sanovat. Po etapách byl vybudován nový betonový základ a poté byla celá kamenná konstrukce zdi sanována.

NÁVRAT K PŮVODNÍ FASÁDĚ

Velice pracnou záležitostí bylo odstranění omítkoviny, kterou byla předchozím vlastníkem „citlivě“ pokryta celá fasáda. Po odkrytí zdobných prvků si mnoho

obyvatel Perštejna poprvé uvědomilo dekorativnost celé fasády a mnozí po dokončení nevěřili, že jde o původní výzdobu.

Problémem se rovněž stala potřeba splnění náročných požadavků hygieniků při výstavbě kuchyně a požadavků hasičů na splnění platných protipožárních norem, které pochopitelně od doby výstavby továrny počátkem 20. století doznaly podstatných změn.

Ani osazení pivovarskou technologií nebylo jednoduchou záležitostí. Jako základ technologie zakoupil majitel

06

06 > Betonáž nového stropu

technologické vybavení z německého pivovaru, který ukončil svoji činnost. Kompletní technologii pivovaru CHALUPNÍK na základě takto získaných komponentů vybudovala, ke spokojenosti majitele, firma 3+ K (majitel Miroslav Kraus). Nutno však podotknout, že nejmórnější práci spojenou s očištěním dodané technologie a veškeré pomocné práce opět udělali pracovníci Chalupníkovy firmy. Jak jinak – rovněž svépomocí.

Věřím, že se Miroslavu Chalupníkovi podaří v dohledné době celou konverzi industriálního objektu dokončit a areál uvést do provozu. Již dnes je však možné si sem zajít na pivo a dobré jídlo a pokračující rekonstrukci sledovat zblízka. ×

Ing. Svatopluk Zídek
člen prezidia a exekutivy,
bývalý prezident ČSSI

HISTORIE POLOŽILA ZÁKLAD SOUČASNOSTI

Miroslav Chalupník, podnikatel z Perštejna, v roce 2008 koupil budovu bývalé továrny Ludwig Breitfeld, výroba prýmků. Po konverzi této industriální stavby v ní otevřel v roce 2013 zbrusu nový malý pivovar, který nese jeho jméno. Začal tak psát nejen novou historii rodiny Chalupníků, ale rovněž i novou kapitolu historie Perštejna, městečka nacházejícího se v Krušných horách v údolí mezi potoky Malodolský a Hlučný. Obec se zříceninou stejnojmenného hradu (dříve nazvaným Borschenstein), ve které dnes žije více než tisíc obyvatel, je známá i skutečností, že zde Václav Řezáč napsal romány *Nástup a Bitva*, líčící události pohraničního městečka po roce 1945, kdy byl Perštejn po odsunu Němců téměř vyliďněn. Od roku 2013 tak Perštejn láká nejen nové obyvatele a zájemce o historii, ale i milovníky piva.

Na místě současného pivovaru stál dříve hamr, který roku 1889 koupil Wenzl Weissgerber z Vejprt. Nechal jej zbourat a místo něj spolu s podnikatelem Wingsem postavil továrnu na prýmků, kterou o rok později prodal Ludwigu Breitfeldovi. Ten se s novým domem rychle sžil, továrnu vybavil parním strojem a vodní elektrárnou. Velice působivá byla zejména výtvarně propracovaná fasáda budící dojem honosného sídla. Továrna měla všechny atributy moderní fabriky – architektonicky ztvárněný komín a již zmíněnou vodní elektrárnu s vodním náhonem ze sousedního rybníka. V této nové továrně zahájil výrobu nejen nábytkových prýmků, ale také krajek, záclon, kalounů a nití

z umělého hedvábí a bavlny. Práci tam našlo asi 40 lidí. Bezprostředně poté došlo ke stavbě nové třípodlažní tovární budovy s mansardovou střechou. Z jednatelé továrny se Breitfeld vypracoval na bohatého soukromníka a dokonce se v letech v letech 1908–1918 stal starostou Perštejna. Firma ještě stačila zažít tři roky předválečné prosperity, kdy její výrobky, které se dosud prodávaly pouze na území rakousko-uherské monarchie, rychle pronikly na trhy v Ru-

Původní továrna na prýmků

munsku, Bulharsku, Turecku a dokonce i v Sýrii a Egyptě. V době první světové války došlo k prudkému poklesu výroby a situace se nezlepšila ani po ní, kdy chyběly suroviny i odbyt pro hotové výrobky. Uprostřed této neradostné situace, v roce 1920, Ludwig Breitfeld zemřel. Podnik převzali jeho stejnojmenný syn a zeť Walter Altena. Těm se podařilo obnovit výrobu v plném rozsahu a učinit z něj největší továrnu v Pernštejně, poskytující práci sto dvaceti lidem.

Po roce 1945 Breitfeldova rodina nuceně opustila Perštejn a do továrny byl dosazen národní správce. O rok později začala fabrice hrozit likvidace. Kolem roku 1950 ale Breitfeldova továrna

získala nového majitele a to výrobní družstvo *Vkus Teplice*, které se zabývalo šitím spacích pytlů.

V roce 2008 zakoupil objekt od výrobního družstva *Vkus Teplice* současný majitel pan Miroslav Chalupník, majitel firmy CH - Kovo, s.r.o. Perštejn. Ten v oboru kovovýroby podniká i nadále a pivovar chápe jako přidruženou činnost ke svému core businessu. Původním podnikatelským záměrem při zakoupení objektu bylo využití objektu, stojícího přímo proti jeho perštejnské provozovně, zejména jako skladovacího prostoru pro expandující firmu, jejímiž odběrateli byli převážně holandské firmy. Bohužel zanedlouho poté nastoupila v celé Evropě ekonomická recese a zejména němečtí partneři začali výrazně omezovat ekonomické aktivity.

Tato skutečnost měla pochopitelně přímý dopad i na výrobu perštejnské firmy. V nově nabyté budově nebylo téměř co skladovat. Podnikavý majitel hledal pro objekt nové využití a napadl ho oživit život Perštejna v době rozšiřujících se turistických aktivit a to zejména cykloturistiky, o zajímavou atrakci a rozhodl se z továrny na prýmků vybudovat malý pivovar s pivovarskou restaurací a poté využít ostatní prostory továrny pro rodinný penzion. Návštěvník určitě ocení polohu restaurace. U ní je velká terasa, z níž je krásný výhled na Doupské hory a Perštejn a na druhou stranu do údolí, kterému se dříve říkalo Meránské. Interiéry restaurace mají industriální vzhled, mnoho prvků je zachováno z dřívější fabriky. ×